

det ærede Thing billigede denne Forhøielse. Det er ganske vist, at der er megen Forskjel paa Sordernes Verdi, og gaar man ud fra, hvad forskjellige ærede Medlemmer have sagt, at dette Lovforslag skulde hjælpe til at opdyrke Hedestærkninger, hvilket Forhold jeg ikke kjender meget til, kan det gjerne være, at Summen er tilstrækkelig; men omkring paa de bedre Sorder paa de tæt befolkede Steder stiller det sig for mig saaledes, at Lovforslaget aldeles ikke vil naae sin Hensigt med den opførte Sum. Forøvrigt skal jeg kun tilføie, at den Diskussion har glædet mig meget, som Landsthinget her har ført, idet det ærede Thing ikke ved denne Leilighed har grupperet sig frit. Jeg skulde slet ikke have taget Ordet idag, hvis det ikke havde forholdt sig saaledes, som jeg synes at have kunnet spore, og hvis der, som et æret Medlem engang har sagt i et privat Møde, havde været ligesom en Sammensværgelse, hvor de Enkelte holdt sammen; thi saa er en Mand's Betragtning over saadanne Ting ganske spildt. Det glædede mig meget at høre det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Schlegel) igaar; han havde ligesom en lille Nlig at det Dække, som i en senere Tid har skygget over Slutningen af det forrige Aarhundredes Reformpolitik. Det var saa løstende at se, synes jeg, hvorledes vore virkelig store Adelsmænd dengang toge Sagerne. Det er Noget, af det, der har glædet mig mest i den Tid, jeg har været her, og jeg antager, at det skulde lede til, at alle de Forslag, der ere stillede af Hvertallet, skulle blive vedtagne.

Indenrigsministeren (Steel): Jeg har en Følelse af, at denne Sag nu er saa udbatteret, at den vel kunde overlades til det høie Things Dom. Jeg kan imidlertid ikke undlade at gjøre nogle Bemærkninger, og det, jeg vil begynde med, er Spørgsmaalet om Vedtagelsen eller Forkastelsen af Vædringsforslaget under Nr. 1, hvilket jeg tillægger nogen Betydning: En æret Medlem ytrede i sit Foredrag idag, at jeg igaar havde anført som Grund, hvorfor jeg ikke troede, at dette Vædringsforslag burde vedtages, at der ikke fandtes nogen Erang til en saadan Forening som den, der tilsigtes oprettet for de smaa Grundbesiddere's Bedkommende, for Kjøbstædernes Bedkommende; men han spøiede til, at det, at der ikke er nogen Erang tilstede, afficerede ikke deres Ret til at blive delagtige i det Gode, man tilsigtede for de Andree. Nu maa jeg sige, at, naar der ikke er nogen Erang til en saadan Forening, synes jeg, at der er en ret god Grund til ikke at gjøre Noget i saa Henseende, saameget mere, som der efter min Mening er ikke saa og ret vægtige Grunde til ikke at blande Land og By sammen i dette Forhold. Det forekommer mig nemlig, at Forholdene i By og paa Land ere i ikke ringe Grad forskellige, og at en Sam-

mendragelse vil have til Følge, at den Administration, det Apparat, man sætter i Gang for at gjennemføre Lovens Forskrifter ligeoverfor Landet, ikke i lige Grad vil være tjenligt for Kjøbstæderne. Der maa lægges forskellige Maal for Vurderingen af Eiendomme paa Landet og i Kjøbstæderne, som den Mand, der er valgt for Landet, ikke godt vil kunne finde sig tilrette i. Jeg tror ogsaa, at det maa siges, at en saadan Tilslutning fra Kjøbstæderne til en Landkreditforening kun vil være til Skade for Landet. Jeg tror ikke, at man i Umyndelighed er tilbøielig til at antage, at man kan finde den samme Garanti, den samme Sikkerhed for Laan i de bitte smaa Kjøbstadeindomme, som man kan finde i de Eiendomme, der ligge paa Landet. Og naar der i Virkeligheden, hvad jeg tror, ikke skulde kunne være den samme Erang tilstede i Kjøbstæderne som paa Landet, til en saadan Kreditforening, som her er omhandlet, saa ligger dette vistnok i, at Erangen paa Landet for en Del hidrører fra, at de Folk, der skulle søge Hjælp i Kreditforeningen, i Umyndelighed paa Landet ere saa langt fjernede fra Rilden til Hjælp, og ere saa ubekjendte med den Slags Forhold, at det er dem en væsentlig Hindring. Det er ikke Tilfældet med dem, der bo i Kjøbstæderne. Naar man tror, at der er væsentlige Forskelligheder tilstede, som gjøre det utilraadeligt at blande Land og By sammen, da bør man paa ingen Maade gjøre det; thi den Ret, som Byerne have til at blive hjulpsne, kan dog paa ingen Maade gaa ud over det, at de kunne oprette deres egne Kreditforeninger. Jeg maa derfor lægge meget stor Vægt paa, at Lovforslaget ikke bliver forøget med denne efter min Formening ufornødne og for Lovforslaget skadelige Vedtagelse af Vædringsforslaget under Nr. 1.

De Ytringer, som den ærede Ordfører for Mindretallet har fremst i sit Foredrag idag, ere i de fleste Punkter imødegaaede af Udvalgets ærede Ordfører. Forsaavidt den ærede Ordfører for Mindretallet har henvendt sig til mig specielt, finder jeg dog Anledning til at gjøre et Par Bemærkninger. Den ærede Ordfører sagde, at Indenrigsministeren væsentlig har taget Hensyn til Indberetningerne om den tilstedevarende Erang omkring i Landet, og i Særdeleshed skulde det være den i Sjælland tilstedevarende Erang, der havde givet ham Anledning til at fremkomme med dette Forslag. Det er forsaavidt sandt, som min Opmærksomhed er bleven henvendt paa Forholdene ved de forskellige Indberetninger, der ere fremkomne om den tilstedevarende Erang paa Landet; men det er urigtigt, at den ærede Ordfører deraf vil drage den Slutning, at jeg kun har sigtet til at afhjælpe en for Diebliffet tilstedevarende Erang. Nei, min Opmærksomhed er bleven henvendt paa Forhold af vedvarende Natur. Hvor der er Banfælighed tilstede for en Samfunds-